

2. dne 25. června 1939 při činu ad 1. uvedeném úmyslně Andělu R. na těle poškodil, při čemž poranění toto zanechalo po sobě viditelné známky a následky.

Tento trestný čin kvalifikoval nalézací soud jednak jako provinění nedokonaného násilného smilstva podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a §§ 8, 125 tr. z., jednak jako provinění lehkého poškození na těle podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 411 tr. z.

Nalézací soud zjišťuje lehké ublížení na těle a praví, že obžalovaný při tom, když se snažil Andělu R. násilím přimět k vykonání soulože, strhl ji na palandu a že Anděla R. při tomto nárazu utrpěla modřinu na stehně pravé nohy.

Z toho plyne, že toto zlé nakládání zapadalo do násilí, jako prostředku, směřujícího k tomu, aby obžalovaný učinil Andělu R. neschopnou odporu. Je proto třeba toto zlé nakládání a jím způsobený výsledek pokládati za část vykonaného násilí, a nelze je zhodnotiti odděleně jako provinění podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 411 tr. z. (Miříčka, str. 112, Altmann I., str. 336.)

Že toto poranění je zahrnuto při tomto trestném činu v násilí, plyne i z ustanovení § 126 tr. z., podle kterého teprve při důležité škodě na zdraví — a k té náleží i poranění — má nastoupiti vyšší sazba.

Když tedy nalézací soud kvalifikoval trestný čin obžalovaného též jako provinění podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a § 411 tr. z., použil v jeho neprospěch nesprávně trestního zákona a zavínil tím důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 10 tr. ř., k němuž je nejvyšší soud povinen hleděti podle § 290, odst. 1 tr. ř., i když nebyl zmateční stížností vytýkán.

Byl proto rozsudek nalézacího soudu v uvedeném výroku zrušen podle § 290, odst. 1 tr. ř. jako zmatečný a zmíněná kvalifikace byla pomínuta, takže mladistvý obviněný zůstává vinným jen proviněním násilného smilstva podle § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. a §§ 8, 125 tr. z.

Čís. 6371.

Týká-li se článek správy divadla a jejího vlivu na hmotné úspěchy představení, nejde o posuzování vědeckého, uměleckého nebo jiného podobného výkonu, nýbrž o novinářskou kritiku, o jejíž beztrestnosti lze uvažovati jen s hlediska důkazu pravdy nebo omluvitelného omylu [§ 6, odst. 2, písm. a), b) zák. o ochraně cti].

(Rozh. ze dne 6. října 1939, Zm II 143/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby pro přečin podle §§ 1, 2 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a uložil nalézacímu soudu, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Ve stíhaném článku — jehož znění bylo zjištěno napadeným rozsudkem — se uvádí, že bylo představení N-ského divadla v P. slabě navštíveno, že se to stalo vinou správy divadla, která neposlouchá rad jí poskytnutých, že se strhne hercům z platů, když je divadlo prázdné («Co na tom, že je pak divadlo prázdné?«), a že je pochopitelné, že se ředitel divadla nemůže věnovati zájezdům do P., když má na starosti dvě stálá divadla.

Nalézací soud, obíraje se výkladem smyslu uvedeného článku, dospěl k závěru, že se v něm toliko upozorňuje na příčinu slabých návštěv divadelních představení, aniž se při tom o soukromém žalobci uvádí skutečnost, jež by ho mohla vydati v opovržení nebo snížení v obecném mínění (§ 2 zák. o ochr. cti).

Tento závěr napadá zmateční stížnost soukromého žalobce, uplatňující svým obsahem zmatek podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř. Je jí přisvědčiti.

Podle obsahu článku — jak byl nahoře uveden — se tvrdí, že divadlo má špatný hmotný úspěch, že je to vinou jeho správy (soukromého žalobce), která se však nesnaží vyvarovati se vytknutých chyb; uvedené (nedbalé) chování správy se vysvětluje jednak tím, že jí nezáleží na tom, že je divadlo prázdné, neboť hmotný neúspěch vyrovná srážkami z hereckých platů, jednak tím, že se ředitel (soukromý žalobce) nemůže věci věnovati, ježto je zaneprázdněn dvojím zaměstnáním.

Vytýká-li se však napadenému, že vykonává svoje povinnosti s nenáležitou péčí (nedbale), že si tím umožňuje výkon dvojího zaměstnání, že to činí na úkor podřízených zaměstnanců (když hmotný neúspěch, který sám zavíní, vyrovná snížením hereckých platů), pak je přisvědčiti zmateční stížnosti, že článek obsahuje pomluvu soukromého žalobce podle § 2 zák. o ochr. cti, neboť se takové počínání nesrovnává se cti osoby řídící správu podniku.

Je podotknouti, že nelze souhlasiti s názorem (srov. odvod obžalovaného), že jde o čin beztrestný z důvodu prvního odstavce § 6 uvedeného zákona. Podle tohoto ustanovení je věcné posuzování (kritika) beztrestné jen tenkrát, týká-li se vědeckého, uměleckého nebo jiného podobného výkonu. Nahoře bylo již uvedeno, že se článek týkal otázky správy divadla a jejího vlivu na hmotné úspěchy představení. Z toho je zřejmé, že tu nešlo o posuzování umělecké stránky a že nešlo ani o posuzování jiného podobného výkonu, neboť otázku hmotného úspěchu divadelního představení nelze sem podřaditi. Jde tudíž toliko o »novinářskou« kritiku, která sama o sobě není chráněna ustanovením § 6, odst. 1 uvedeného zákona, nýbrž o jejíž beztrestnosti lze uvažovati jen s hlediska důkazu pravdy nebo omluvitelného omylu podle § 6, odst. 2, písm. a), b) téhož zákona (srov. rozh. čís. 6060 Sb. n. s.).

Nalézací soud sice vyslovil, že se obžalovanému zdařil důkaz omluvitelného omylu. Uvedený závěr založil však na tom, že obžalovaný mohl důvodně pokládati za pravdivé svoje tvrzení, že má soukromý žalobce

na starosti dvě stálá divadla. Nezabýval se tudíž nalézací soud otázkou důkazu omluvitelného omylu s hlediska podstaty smyslu stíhaného článku, jak byl nahoře uveden, a je proto třeba řešiti uvedenou otázku znovu podle nahoře uvedeného výkladu článku.

Nemohl tudíž zrušovací soud rozhodnouti ve věci samé, pročež byl napadený rozsudek zrušen.

Čís. 6372.

Za podmínek druhého odstavce § 17 zákona o ochraně cti může býti podána soukromá žaloba jen pro čin, který je již stíhán veřejnou žalobou podle jiného zákona než zákona o ochraně cti. Lze ji podati i před vynesením rozsudku o uvedené veřejné žalobě.

Pro čin, u něhož není uvedených podmínek, nutno podati soukromou žalobu ve lhůtě stanovené v prvním odstavci téhož paragrafu.

(Rozh. ze dne 10. října 1939, Zm I 329/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnii stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti výroku odsuzujícímu obžalovaného pro přestupek podle § 3, správně §§ 2, 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., spáchaný udáním u četnictva v S. a V., vyhověl jí však, pokud směřovala proti výroku odsuzujícímu obžalovaného pro týž přestupek spáchaný vypravováním po hospodách, zrušil napadený rozsudek v této části ve výroku o vině a v důsledku toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisících a odkázal věc nyní příslušnému okresnímu soudu v S., aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje při tom k pravoplatnému odsuzujícímu výroku pro přestupek podle §§ 2, 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. spáchaný udáním u četnictva v S. a V. a dbaje při tom nákladů zrušovacího řízení.

D ů v o d y:

Při posuzování důvodnosti zmatečnii stížnosti obžalovaného, která, uplatňujíc důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9, písm. b), c) tr. ř., napadá odsuzující výrok v celém rozsahu, nutno předem zjistiti, pro které činy byla soukromým žalobcem A. podána soukromá žaloba nebo žádost za trestní stíhání a pro které z těchto činů byl obžalovaný napadeným rozsudkem odsouzen. Předmětem trestního stíhání a veřejné obžaloby pro zločin podle § 209 tr. z., která byla výsledkem zavedeného trestního řízení, byl čin obžalovaného uvedený v trestním oznámení četnické stanice ve V., že totiž dne 11. ledna nebo brzy po 11. lednu 1939 udal na četnické stanici v S. a V., že byl dne 9. října 1938 přepaden lesním hajným A. z N., který mu násilně odebral peněženku s částkou 43 K. A. byl dne 21. února 1939 vyslechnut jako svědek a při tom dal zmocnění ke stíhání obžalovaného veřejnou žalobou pro přestupek podle §§ 2 nebo 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. (k němuž však nedošlo), spá-